

MILITÄRAJALOO
PÄRAND
TURISM

PANGA MILITAARMATKARADA LASKEPESAD, PROJEKTORIPOST, VAATETORN

LASKEPESAD, PROJEKTORIPOST, VAATETORN

Talusid panganuki suurtükipositsioonide piirkonnas pole kunagi olnud. Kõik maaistikukaitsealal ajaloolised rajatised on militaarpäritoluga.

Panga sadama kalurionnide juures oli 1951.aastal piirivalvetorn ja 1959.aastal viidi sinna telefoniliini.

Præguse Pääkesekella asemel asus panga serval Nõukogude Liidu Piirivalve autoprojektori platvorm, metalltorni alused ja tömmitsaankrud. Platvormi juures on olnud ka puust projektori kuur.

Piirivalve tehniline vaatluse post Pangal sisaldas projektooreid ja visuaalvaatlusseadmeid. Piirivalve jalgsipatruullid Saaremaa liikusid ööpäevaringsselt, mõõda rannaäärt kulges öhuliini (hiljem maa-alune kaabel), mille kaudu tehti väeosat korrapidajale regulaarselt ettekandeid.

Nõukogude Liidu ajal oli sõjaobjektiks ka 1962. aastal rajatud 30 m kõrgune meremärk (tulepaak), mida tõenäoliselt kasutasid vaatluseks ka Nõukogude Liidu piirivalvurid. 1980.-ndatel aastatel kuni 1993. aastani töötas see radioaktiivsete isotoopide generaatorit toitel. Tule sektor on valge 0°...360° ja nähtavus 7 meremiili.

Nõukogude Eestis oli ligi 800 paigas 1565 sõjaväeobjekti kogupindalaga 87 147 hektarit, mis moodustas ligikaudu 1,9% kogu Eesti territooriumist.

Panga tulepaak 1962.a./tower/вышка

PANGA MILITARY HIKING TRAIL. FIRING SPOTS, PROJECTOR POST, WATCHTOWER

There have been no farms at the tip of the cape in the area where artillery was stationed. All historic buildings in the land reserve have military roots.

In 1951, there was a border guard tower next to fishermen's huts at Panga harbour. In 1959, a phone line was extended there.

There was a Soviet Border Guard automatic projector platform, a foundation of a metal tower and guy anchors. Next to the platform there was a shed with the projector.

The technical observation point of the Border Guard at Panga included projectors and visual observation tools. Foot patrol on Saaremaa worked 24/7. There was an aerial cable (later underground) that was used to regularly report to the commander of the unit.

Another military object during the Soviet time was a 30-metre-tall sea mark (fire beacon) built in 1962, which was most probably also used by the Soviet Border Guard for observation. Since the 1980s and until 1993, it was powered by a generator using radioactive isotopes. White sector light of 0° to 360° and visibility of 7 nm.

Soviet Estonia had approximately 1,565 military objects at 800 locations, with the total area of 87,147 hectares, comprising approximately 1.9% of the Estonian territory.

Piirivalvurid merepiiri valvamas/border guards/пограничники

Piiritooni eksponaat Saaremaa muuseumis. Foto Alver Sagur

ВОЕННАЯ ПОХОДНАЯ ТРОПА ПАНГА. СТРЕЛКОВЫЕ ЯЧЕЙКИ, ПРОЖЕКТОРНЫЙ СТОЛБ, СМОТРОВАЯ ВЫШКА

В районе орудийных позиций на мысе Панганукк никогда не было хуторов. Все имеющие историческую ценность сооружения в ландшафтном заповеднике имеют военное происхождение.

В 1951 году около рыбакских хижин в порту Панга была возведена пограничная вышка, а в 1959 году туда проложили телефонный кабель.

На краю обрыва, где сейчас стоят солнечные часы, была установлена автопроекционная платформа пограничной службы СССР на металлических стержнях с анкерами. Рядом с платформой стоял сарайчик для прожекторов.

Пост технического наблюдения пограничной охраны в Панга был оснащен прожекторами и устройствами визуального наблюдения. Пешие пограничные патрули круглосуточно обходили Сааремаа. Вдоль берега была проложена телефонная линия, первоначально над землей. Затем был проложен подземный кабель, по которому пограничники регулярно докладывали дежурному руководству.

В период советской оккупации военным объектом являлся и сооруженный в 1962 году 30-метровый навигационный знак (небольшой маяк), которым очевидно пользовались советские пограничники для наблюдения за местностью. С 1980-х годов до 1993 года его питал генератор на радиоактивных изотопах. Сектор обстрела белый 0°...360°, видимость семь морских миль.

В Советской Эстонии существовало 1565 военных объектов примерно в 800 местах. Суммарная площадь этих объектов составляла 87 147 гектаров, то есть около 1,9% территории Эстонии.

Interreg
Estonia-Latvia
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

MILITÄRAJALOO PÄRAND 1914–1991, EESTI JA LÄTI

Ühise Eesti ja Lätli militärajaloo parandiga saab tutvuda külastades 20. sajandi sõjakäiguga seotud paiku alates Eesti ja Lätli vabadussõdastest kuni Nõukogude Liidu kokkuvarsemiseneni ning iseseisvuse taastamiseni.

MILITARY HERITAGE 1914–1991, ESTONIA AND LATVIA
The common military heritage story of Estonia and Latvia can be experienced visiting military heritage sites of the 20th century from the Estonian and Latvian Wars of Independence until the collapse of the Soviet Union and restoration of independence.

<https://militaryheritagetourism.info>

See infostend väljendab autori vaateid. Programmi korraldusasutus ei ole vastutav selle eest, kuidas seda infot võidakse kasutada.

This info stand reflects the views of the author. The managing authority of the programme is not liable for how this information may be used.

Panga Areng OÜ